

SIMON
ROZENDAAL

Dat de wereld nog bestaat zeg, wat een wonder!

In juni 1989 voorspelde een hoge ambtenaar van de Verenigde Naties dat de stijgende zeespiegel allerlei landen van de kaart zou vegen. De man in kwestie, Noel Brown, was hoofd van het New York-bureau van UNEP (United Nations Environmental Programme), de milieutak van de Verenigde Naties.

Deze doemdenker gaf een interview aan het persbureau Associated Press en dat zette er als kop boven: 'VN voorspelt ramp als opwarming aarde niet wordt tegengegaan.' Brown had het over een meter zeespiegelstijging waardoor allerlei eilandstaten zoals de Malediven zouden verdrinken, enorme overstromingen bij Pakistan en Egypte, een nieuwe *Dust Bowl* (stofstormen) in de Verenigde Staten en een massale stroom van klimaatvluchtelingen. De uitstoot van broeikasgassen moest toch echt voor 2000 tot stilstand worden gebracht!

Het is vrijwel dezelfde boodschap die de Verenigde Naties nog steeds verkondigt. António Guterres, sinds 2017 secretaris-generaal van de VN, zegt bijna elk jaar wel op een persconferentie of bij de opening van een congres dat we heus, echt, werkelijk binnen een paar jaar de uitstoot van broeikasgassen tot stilstand moeten brengen omdat er anders vreselijke dingen gebeuren.

Woorden als 'klimaatcatastrofe' en 'klimaatchaos' zijn door hem (vermoedelijk door zijn speechschrijvers) gemunt. Onlangs zei hij: 'We zitten op een snelweg naar de klimaathel met onze voet op het gaspedaal.' Als het klimaatpanel van de Verenigde Naties (het IPCC) weer met een nieuw rapport komt, dan noemt Guterres dat een 'overlevingsgids voor de mensheid'.

De Amerikaanse vooruitgangsoptimist Michael Sheltenberger stelt dat waarschuwen voor het einde van de wereld al 75 jaar de strategie is van de VN. In 1947 werd Julian Huxley voorzitter van Unesco (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation) en droeg de boodschap uit dat de mondiale bevolkingsgroei de pan uit zou rijzen. Hij kwam uit een nest van doemdenkers. Zijn broer Aldous Huxley schreef het beroemde *Brave New World*, een erg sombere roman over de toekomst.

Na het overlijden van Wim de Bie las ik dat Kees van Kooten en hij 'doemdenken' hebben bedacht. Mooi woord.

Je kunt de mensheid verdelen in doemdenkers en vooruitgangsoptimisten. Tot die laatste categorie behoor ikzelf. Wij optimisten werden door Van Kooten en De Bie overigens 'positivo's' genoemd, maar dat woord is aan het uitsterven terwijl 'doemdenker' een blijvertje is. Misschien zegt dit iets over de aard van de mens. Het doemdenken zit in ons DNA en het wemelt dan ook van de fatalisten en sombermensen (ook een mooi woord trouwens, van Remco Campert). Vooruitgangsoptimisten zijn een kleine (en bedreigde) minderheid.

De actiegroep Extinction Rebellion – u weet wel, die een paar geleden op straat gingen liggen en deden alsof ze dood waren maar nu hartstikke levendig zijn met hun blokkades van snelwegen – is een collectief van doemdenkers. Zij zeggen hetzelfde als die hoge ambtenaar van de Verenigde Naties in 1989. De uitstoot van broeikasgassen moet binnen enkele jaren terug naar nul, anders gebeurt er iets vreselijks.

De Amerikaanse bioloog Paul Ehrlich was een doemdenker. Hij schreef in 1968 *The Population Bomb*, waarin hij allerlei rampen voorspelde als de wereldbevolking bleef groeien. Het boek was een bestseller, Ehrlich werd beroemd en hij kreeg allerlei prijzen en eerbewijzen. Zo trad hij toe tot de fameuze Club van Rome.

Dat was de Olympus voor doemdenkers. In het rapport *De grenzen aan de groei* uit 1972 voorspelde de Club van Rome allerlei rampen als de bevolkingsgroei zo door bleef gaan en de mens verspillend en milieuvervuilend bleef. Ze hadden het over een wereldbevolking van misschien wel 56 miljard.

En wat zeggen Duitse en Scandinavische onderzoekers nu, in een kersverse studie, in opdracht van de Club van Rome? Mede door de toenemende welvaart worden vrouwen in de hele wereld beter opgeleid en willen zij minder kinderen, en dus gaat de bevolking hoogstwaarschijnlijk niet boven de 8,8 miljard uitkomen.

Dat is nou nog eens goed nieuws. Zouden de vooruitgangsoptimisten dan toch gelijk hebben? **EW**

Het doemdenken zit in ons DNA en de wereld is dan ook vergeven van de sombermensen